

LEDARE: PROFFS OCH AMATÖRER I ALLA LÄGER

Enligt Wikipedia särskiljer termen professionell dem som utövar något yrkesmässigt från dem som utövar samma sak som hobby, vilka benämns lekmän eller amatörer. En professionell hållning innebär att inte primärt styras av de egna behoven utan mer visa respekt, intresse, värme, medmänsklighet, empati och ett personligt bemötande. Begreppet klingar väl i arbetslivet och positiva associationer väcks. En gemensam önskan för de flesta yrkesaktiva, oberoende av yrkesgrupp, borde väl vara att framstå som professionell i omvärldens ögon. Begreppet borgar för kvalitet och status, men också ett förtroende från omgivningen och en tätposition på arbetsmarknaden. Men, vad är det då som krävs för att stämpla in som professionell?

Krav på professionell status

Enligt Löfgren Martinsson (2008) finns det en del omständigheter att ta i beaktande för att uppnå en professionell status. Utövarna, professionen, skall ha monopol på en erkänd och gemensam kunskapsbas som gärna förvaltas och utvecklas av etablerade aktörer såsom exempelvis ett universitet. Det är också till fördel ifall det krävs en kvalificerande statligt reglerad och behörighetsgivande utbildning. Att det finns en teoribildning och ett fackspråk kring det exklusiva kunnandet som förutsätts ger också pluspoäng. I kölvattnet av dylik toppkompetens brukar också följa att det behövs etiska regler och riktlinjer för utövarna, gärna formulerade av yrkesföreningar eller ännu bättre av statliga myndigheter. Genom en legitimation eller certifiering dras slutligen gränser för vem som får utöva yrket eller vem som skall fråntas denna rätt. Bra så.

Sprickor i den professionella hållningen

Men, alla fina kriterier och etiska regler till trots verkar det finnas rejäla sprickor i den professionella hållningen. Den senaste tidens avslöjanden om sexuella trakasserier visar att mänskliga blindskär och klavertramp tycks – oberoende av yrkeskår – vara mer regel än undantag. Tv-profiler, regissörer, professorer, advokater, lärare, ingenjörer, byggare kan slira rejält när det gäller den professionella hållningen. Både proffs och amatörer finns synbarligen i alla läger.

Torbjörn Sandén
Direktör